

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Lvnden.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

dro prædecessori nostro donatis, & de centum censualibus annuatim solvendis, es nescire professus veritatem, sed omnia discutienda nostro examini reservabas; nos volentes omnem ambiguitatem à tuo pectori penitus amovere, rescriptum inclytæ memoriae Alphonsi patris tui, sicut in registro ejusdem prædecessoris nostri, cui donatio facta fuit, de verbo ad verbum invenimus, celsitudini tuæ præsentibus inclusum literis fideliter destinamus. Quocirca nobilitatem regiam rogamus attentiùs & moneamus quatenus parentum inhærens vestigiis, ut sicut es successor in regno, ita & voti successor existas, quæ pro salute sua pariter & suorum Christi Vicario concesserunt, liberaliter & sine difficultate qualibet persolvas. ex quo, præter æternæ remunerationis præmium, temporaliter quoque tibi & regno tuo per apostolicæ sedis protectionem & gratiam multa provenire poterunt incrementa, neque contrarium posses sine offensa creatoris efficer: qui etsi de aliarum Ecclesiarum injuriis graviter offendatur, tanto gravius adversus eos qui apostolicæ sedis iura illicite detinent commovetur, quanto fortius peccare videntur qui ejus quæ caput est omnium & magistra, non sine præsumptione sacrilega jura invadere non formidant. Datum Laterani V. Idus Decembbris.

FRATRI RAYNERIO.

Sicut nobis per tuas literas intimasti, carissimus in Christo filius noster illustris Rex Portugallæ nuper nobis pro anno censu quatuor unciarum auri, quas coram te recognovit, quingentos & quatuor morabatinos fratri A. magistro Hierosolymitani Hospitalis in Hispania nostro nomine assignavit, quos idem Hospitalarius nobis nuper sine diminutione transmisit. Super aliis vero de quibus idem Rex se nescire professus est veritatem, & qua nostro examini discutienda commisit, per rescriptum donationis bona recordationis Alexandro Papa prædecessori nostro factæ ab inclytæ memoriae Alphonso patre ipsius Regis, quod ipsi nostris inclusum literis destinamus, eum reddimus certiorem. Tu autem eundem diligenter moneas & inducas ut sicut in regno ita & in voto patri succedens, oblatum Vicario Iesu

Christi sine qualibet diminutione persolvat quod non posset sine grandi sacrilegio retinere. Datum ut suprà.

ARCHIEPISCOPO LVNDEN.

TVarum nos tenor literarum edocuit quod fratres Hospitalis sancti Iohannis laici & illiterati ad partes illas mittuntur pro eleemosynis colligendis quas populus ex devotione pro sustentatione pauperum præfato loco mittere consuevit. Quia vero non sufficiunt per se loca omnia circumire, sibi Clericos, sacerdotes, laicos, etiam rudes, non religiosos, sed in nequitii exercitatos assument, eorum pectoribus crucis charactrem imponentes. Cumque gulæ & ebrietati deserviant, se valde in honestos in aliis ostendentes, Clerum & populum graviter scandalizant, cum ipsi laici prioratum fungantur officiis, & tam Clericis quam sacerdotibus præponantur; & non solum Episcopis inobedientes existunt, verum etiam quasdam immunitates, tanquam ab apostolica sede sibi indultas, præsumunt sibi temere vendicare. Cum enim in quadam Ecclesia baptimali eis à tuo prædecessore collata quidam nuper percutiens vicarium sacerdotem, ipsam Ecclesiam sanguinis effusione fecisset, usque ad reconciliacionem divina ibidem interdixisti officia celebrari. Sed nihilominus ipsi divina in ea officia celebrarunt. Sacerdotes insuper undecunque venientes ad eos, de quorum etiam conversatione & ordinatione nulla certitudo prorsus habetur, ad divinum officium sibi celebrandum recipiunt, Episcoporum assensu minimè requisito. Alios etiam Presbyteros ab officio suspensos per Episcopos suos pro suorum exigentia meritorum, iidem, cum sint laici, ad officia restituunt exequenda. Quidam præterea cum uxori bus suis in domibus propriis commorantur, quos, eò quod eis de suis aliquid conferunt annuatim, ita emancipare contendent, ut aliis secundum leges terræ de sibi objectis respondere minimè teneantur. Verum quia privilegium meretur amittere qui permitta sibi abutitur * libertate, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus si quos Clericos seu sacerdotes aut laicos à prædictis fratribus pro colligendis eleemosynis cruce falsò signatos inveneris, his à quibus ipsos missos fuisse

Epist. 450.
Ut eleemosynarū collectores pij & boni ordinentur, recte illis qui populum offendebant,
Cap. Tuarum.
De privilegiis.

* In Terris Col-
lect. possestat.

constiterit, per totam provinciam tuam, nostra fretus auctoritate, exhortationis hujusmodi officium interdicat; missos etiam, si laici fuerint, excommunicatio- nis mucrone percellas; si Clerici vel Pres- byteri fuerint, ab officio beneficioque suspendas, nullo prorsus privilegij bene- ficio vel appellationis * refugio præva- lente. Eos verò quos in praedicta Eccle- sia lege tibi diocesana subiecta post in- terdictum tuum divina celebraffe co- gnoveris, ejusdem poena suspensionis in- volvens, in ea, donec reconciliata fue- rit, quemadmodum sacra præcipiunt in- stituta, officia non permittas divina cele- brari. Presbyteros etiam suspensos ab Episcopis suis, & per dictos fratres ad of- ficia sua temere restitutos, in eandem suspenzionis sententiam nostra freris auctoritate reducas. Alios verò quos ad respondendum aliis secundum legem terra pro præmissa causa asserunt non teneri, nolumus excusari, quin eos ad respondendum sublatro appellationis im- pedimento compellas. Datum ut suprà.

CANONICIS NOVARIEN.

*Epist. 45.
Significas se
confirmasse sè-
tentiam pro ip-
sis latam contra
Albertum Sic-
cum.
Cap. Caufam.
De sententia &
re judicata.
Vide supra epist.
39. & seq.*

CAUFAM quæ inter vos & dilectum filium Albertum Siccum Clericum super præbenda Novarien. Ecclesia ver- tebatur, quæ quondam fuit venerabilis fratrī nostri P. Novarien. Episcopi, de qua se dicebat idem Albertus per bo- nae memoriae C. Papam prædecessorem nostrum fuisse per annulum investitum, coram nobis diutius ventilatam, venerabili tandem fratri nostro Lauden. Epis- copo de consensu partium appellatione remota commisimus terminandam. Qui, sicut ex literis ejus accepimus, utriusque partis rationibus pleniū intellectis, pro vobis contra dictum Albertum diffinitivam sententiam promulgavit: à qua fuit ad nostram audientiam appellatum. Di- cto igitur Alberto & magistro I. & V. procuratoribus Ecclesie vestræ in no- stra propter hoc præsentia constitutis, idem Albertus probare multipliciter ni- tebatur sententiam ipsam iniquè latam fuisse, ac propter hoc debere non im- merito retractari: dictis procuratoribus vestris defendantibus sententiam, & eam petentibus confirmationis nostra præsidio communiri. Nos igitur auditis quæ fuerant hinc inde proposita, & di- ligentiū intellectis, habito etiam cum fratribus nostris super hoc diligenter

tractatu, licet ex parte ipsius Alberti fuisset propositum quod contra formam mandati nostri dictus Episcopus senten- tiā promulgaverat, sicut per attesta- tiones nitebatur probare, quia tamen judicis animus non semper ad unam pro- bationis speciem inclinatur, & ipsa sen- tentia nihil continebat iniquum, & ei- dem judici de communi assensu partium causa fuerat appellatione remota com- missa, qui, ut sententiam ferret, post examinationem causæ ab utraque par- tum fuerat requisitus, sententiam ipsam de fratribus nostrorum consilio au- toritate curavimus apostolica confir- mare, ac eam per venerabilem fratrem nostrum P. Portuen. Episcopum diffini- vimus observandam. Decernimus ergo ut nulli omnino &c. Datum Laterani VI. Idus Decembris.

VRGELLEN. EPISCOPO.

SIicut venerabiles fratres nostri Ter- raconen. Archiepiscopus & suffra- ganei ejus suis nobis literis intimarunt, inter multas tribulationes & angustias quæ inventerant nos nimis temporibus tuis, & propter insufficientiam tuam, Ec- cleiam Vrgellensem, nec possent facilè propter multitudinem enarrari, culpe tuæ illud imputari & poterat & debebat quod cum episcopatum ipsum (ut fama testatur) minus canonice fueris assecu- tus, quod malè cceperas, deteriori exitu conclusisti, cùm difficile sit ut bono per- agantur exitu quæ sunt malo inchoata principio. Verum cùm tempore pro- dente mala publicarentur in terra, nec imminentibus periculis opponere te au- deres, ut tanquam murum te ipsum pro domo Israël ponens, ascenderes ex ad- verso, & in die Domini, sicut athleta Christi, fortiter dimicares, insalutatis fratribus clanculò recessisti; ut ex ipsis operibus mercenarium, qui videns lu- pum venientem dimittit oves, & fugit, te ostenderes, non pastorem; & ingref- sus monasterium de Aspirano ab aposto- lica sede licentia non petita, cui soli Epis- coporum depositio, cessio, & translatio referatur, Vrgellen. Canonis per li- teras indicasti quod propter insufficientiam & occultam tui corporis ægritudinem non posses ulterius ministrare: qui- bus, de rebus tuis condito testamento, & facta renuntiatione in scriptis, eligen- di Pontificem & providendi Ecclesie

*Epiſt. 45.
Renuntiatione
Episcopatus
approba.*